



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. A. Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobkyne: **Ing. A. P. – P.**, T.X., S., zastúpená advokátkou JUDr. V. D., M.X., M. proti žalovanému: **Ing. A. P. – J.**, P.X., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., K.X., P., o zaplatenie 214 904 Sk s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19 Cb 31/2002, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. mája 2007, č.k. 3 Cob 86/2006-277, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalobkyne sa **z a m i e t a**.

Žalobkyňa **je povinná** zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu 7328 Sk náhrady trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Prešov rozhodnutím z 18. júla 2006 č.k. 19 Cb 31/2002-250 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi istinu 214 904 Sk so 16 % úrokom z omeškania ročne od 22. júna 2001 až do zaplatenia a 49 973,20 Sk náhradu trov konania. Vo zvyšku

žalobu zamietol. Súčasne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet súdu 19 410 Sk trový konania.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená komisionárska zmluva, na základe ktorej žalovaný uskutočnil kontrolu tovaru, čo do množstva, kvality a balenia a dal súhlas na prepravu tovaru po železnici príjemcovi do Rakúska. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalovaný ako komisionár nepostupoval pri zariadovaní obchodnej záležitosti s potrebnou odbornou starostlivosťou. Nevycestoval ihneď do Rakúska, aby zistil v čom je problém a ihneď nepodal správu o uplatnenej reklamácií žalobkyni, keď mu bola odberateľom tovaru oznámená reklamácia dodaného tovaru. Preto priznal žalobkyni ušlý zisk ako rozdiel medzi kúpnu cenou, ktorá mala byť vyplatená a cenou, ktorá bola žalobkyni vyplatená. O úrokoch z omeškania rozhodol s poukazom na § 365 a § 502 Obchodného zákonníka. V čase vzniku omeškania banky poskytovali obvyklé úroky vo výške 15 % ročne, a preto oprávnená výška úrokov je o 1 % vyššie, teda 16 %. Začiatok dátumu omeškania súd určil od lehoty určenej v písomnej výzve z 11. júna 2001, ktorou žalobkyňa žalovanému uložila 7-dňovú lehotu na zaplatenie.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie (č.l. 258) s odôvodnením, že súd z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd sa stotožnil s tvrdeniami žalobkyne bez opory vo vykonanom dokazovaní, nesprávne posúdil právny vzťah medzi účastníkmi konania ako komisionársky vzťah, lebo medzi ním a žalobkyňou nebola uzavretá komisionárska zmluva. Z jeho strany išlo len o výpomoc pri predaji výrobkov a pri komunikácii žalobkyne s rakúskym kupujúcim. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol, alebo ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom z 3. mája 2007 č.k. 3 Cob 86/06-277 podľa § 220 OSP zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov tak, že návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 148 OSP tak, že žalobkyni uložil povinnosť žalovanému nahradiť trový konania vo výške 79 636 Sk a štátu vo výške 19 410 Sk.

Odvolací súd doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa výsluchom svedka Ing. J. P., pracovníka žalobkyne. Podľa odôvodnenia rozhodnutia dospel k záveru, že medzi žalobkyňou a žalovaným existoval právny vzťah z komisionárskej zmluvy, avšak nárok žalobkyne na náhradu škody nie je dôvodný, lebo nebolo preukázané, že žalovaný porušil

nejakú svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu. Rovnako tak nebolo preukázané, že by boli splnené podmienky na náhradu škody, ktorú žalobkyňa od žalovaného požadovala. Z celého konania vyplýva, že žalobkyňa považuje za porušenie povinnosti žalovaného to, že uznal reklamáciu dodávky od rakúskeho odberateľa, obchodnej spoločnosti M., a že súhlasil s cenou predaného reziva 1950 ATS za meter kubický na 700 ATS. Žalobkyňa však s takýmto znížením ceny súhlasila, takúto cenu vyfakturovala, čo vyplýva aj z výpovede svedka Ing. P. Zo všetkých týchto skutočností vyplýva dohoda medzi zmluvnými stranami práve o takejto cene za dodané rezivo. Naviac z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaný bol porušil nejakú svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu a že by žalobkyňa neuznala jeho konania za uskutočnené na svoj účet. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by bez zbytočného odkladu bola účinnosť jeho konania nejakým spôsobom odmietnutá. Preto neboli naplnené podmienky na náhradu škody, ktorú žalobkyňa od žalovaného požadovala. Z toho dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote dovolanie (č.l. 282). Žiadala, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne odložil jeho vykonateľnosť.

Žalobkyňa svoje dovolanie dôvodila ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ OSP s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a na základe vykonaného dokazovania dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam. Namietala, že odvolací súd nezohľadnil výpovede svedkov S., P., Ing. P. Podľa názoru žalobkyne z ich výpovedí je vidieť, že žalovaný porušil svoje povinnosti mandátára nielen tým, že nevybavil neodkladne reklamáciu a predal celú zásielku reziva za veľmi nízku cenu, ale aj to, že ako mandatár a obchodný partner firmy M. z Rakúska nedôsledne prebral rezivo po stránke kvality, čo bolo jeho povinnosťou. Žalovaný dal písomný súhlas zahraničnému partnerovi s tým, že napokon došlo k vyplateniu len časti peňazí a zvyšná časť sa mala doriešiť reklamáciou, čo sa nestalo. Podľa tvrdenia žalobkyne, žalovaný ako komisionár v súvislosti s vybavovaním reklamácie porušil povinnosť chrániť jemu známe záujmy žalobkyne ako komitenta, keď nepostupoval s odbornou starostlivosťou a podľa pokynov, ktoré od nej dostal. Vedel, že komitent nesúhlasí so zaplatením tak nízkej ceny za rezivo a žiadal aby bola riešená reklamácia nie celého vagóna ale iba tej časti reziva, ktorá nezodpovedá požadovanej kvalite, čo sa urobiť dalo a komitent telefonicky dohodol iba čiastočnú úhradu do konečného vyriešenia reklamácie. Preto žalobkyňa listom z 11. júna 2001

žalovaného vyzvala zaplatiť kúpnu cenu na základe faktúry č. 200402 z 22. apríla 2000 s tým, že po čiastočnej úhrade kúpnej ceny príjemcom tovaru žalovaný dlhuje žalobkyni ešte sumu 71 231 ATS. Preto ho vyzvala na úhradu zvyšku kúpnej ceny. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Písomným podaním z 13. augusta 2007 sa žalovaný vyjadril k dovolaniu (č.l. 295). Tvrdil, že medzi ním a žalobkyňou komisionársky vzťah nevznikol. Vzhľadom na uvedené nie je dôvodný ani nárok na náhradu škody, nakoľko v konaní nebolo preukázané porušenie povinností žalovaného. Žalobkyňa so znížením kúpnej ceny súhlasila, čo potvrdila vystavením opravnej faktúry. Žalovaný žiadal, aby dovolací súd odklad vykonateľnosti nepovolil, dovolanie žalobkyne zamietol a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške 7328 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 OSP) po zistení, že dovolanie je prípustné (§ 238 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu stanovenom § 242 OSP a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodne podané.

Predmetom dovolacieho konania je žalobou uplatnený nárok na zaplatenie istiny 214 904 Sk s úrokom z omeškania. Podľa obsahu žaloby istina predstavuje nezaplatenú kúpnu cenu tovaru (reziva), ktorý žalovaná prostredníctvom žalovaného dodala svojmu odberateľovi obchodnej spoločnosti M. do Rakúska. Uplatnený nárok žalobkyňa odvodzuje z porušenia zmluvných podmienok vyplývajúcich z komisionárskej zmluvy, na ktorú poukazuje aj v dovolaní.

Podľa § 577 Obchodného zákonníka komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje, že zariadi vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú obchodnú záležitosť, a komisionár sa zaväzuje zaplatiť mu odplatu.

Pretože zákon pre tento typ zmluvy neustanovuje osobitnú náležitosť formy, uvedená zmluva je platná, ak je uzavretá aj ústnou formou. Jej podstatou náležitosťou je určenie obchodnej záležitosti, ktorá má byť zariadená, záväzok komisionára zariadiť obchodnú záležitosť pre komitenta vlastným menom a na jeho účet a záväzok komitenta zaplatiť komisionárovi za zariadenie záležitosti odplatu. Podstatnou náležitosťou nie je dohoda o výške odplaty.

Podľa obsahu spisu účastníci konania neuzatvorili komisionársku zmluvu v písomnej forme. Bolo nepochybne zistené, že žalovaný sa zaviazal na sprostredkovanie predaja tovaru žalovanej s tým, že využije svoje obchodné kontakty so svojim obchodným partnerom.

Zo žiadnych výpovedí a vyjadrení účastníkov nevyplýva, že žalovaný sa zaviazal vo svojom mene a na účet žalobkyne predaj tovaru sprostredkovať a rovnako ani nevyplýva záväzok pre žalobkyňu za sprostredkovanie predaja zaplatiť žalovanému odplatu. Tiež nie je tvrdené, že by žalovaný od žalobkyni požadoval odplatu za sprostredkovanie obchodu v tejto veci. Žalobkyňa pri predaji tovaru konala vo svojom mene. Na základe informácie žalovaného odoslala tovar priamo zahraničnému príjemcovi, tomuto príjemcovi vyúčtovala kúpnu cenu a tento jej kúpnu cenu zaplatil. Vyplýva to z písomných dôkazov predložených žalobkyňou (z dodacieho listu č. 20/6 z 20. apríla 2000, z daňového dokladu, z faktúry č. 3 z 26. februára 2001 ako opravy faktúry č. 200402 z 22. apríla 2000). Navyše, žalobkyňa nepreukázala, že so žalovaným (zrejme ani s príjemcov tovaru) uzavrela dohodu o kúpnej cene tovaru v sume 1950 ATS/m³.

Pretože nebolo v konaní preukázané uzavretie komisionálnej zmluvy ani ústnou formou v zmysle § 577 Obchodného zákonníka, nemohol žalovaný porušiť žiadnu zmluvnú povinnosť, ktorá by bola právnym podkladom na priznanie žalobou uplatneného nároku na peňažné plnenie. Preto predmetnou žalobou požadovala žalobkyňa plnenie bez právneho dôvodu.

Odvolačný súd síce pochybil, keď právny nárok žalobcu posudzoval zo vzťahu z komisionárskej zmluvy, ale to nemá vplyv na rozhodnutie, ktorým žalobu ako bezdôvodnú zamietol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd preto dovolanie podľa § 243b ods. 1 OSP zamietol.

O trovách konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 písm. c/ a § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu) vo výške 7150 Sk a 178 Sk paušálnu náhradu hotových výdavkov, spolu 7328 Sk (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 10. júla 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu